

Ramin Jahanbegloo

L'hora de Gandhi

Pròleg del Dalai Lama

Galàxia Gutenberg

Cercle de Lectors

Ramin Jahanbegloo

L'hora de Gandhi

Pròleg del
Dalai Lama

Traducció de
Josefina Caball

III Premi Internacional d'Assaig Palau i Fabre

Galàxia Gutenberg

Cercle de Lectors

Pròleg

Mahatma Gandhi ha estat per a mi una font d'inspiració des que era petit i vivia al Tibet. Va ser un ésser humà excepcional, que va comprendre profundament la naturalesa humana i que va esforçar-se a fomentar el ple desenvolupament dels aspectes positius del potencial humà i a reduir-ne o restringir-ne els negatius. Per consegüent, per a mi és molt estimulant saber que la seva vida, els seus fets i les seves paraules continuen sent una font d'inspiració en un món que canvia tan de pressa com és el nostre.

M'he sentit inspirat en bona mesura en el concepte d'*ahimsa*, o no-violència, que Mahatma Gandhi va adoptar en la lluita per la llibertat de l'Índia; i l'he portat a la pràctica en intentar restaurar els drets i llibertats fonamentals del poble tibetà. També admiro l'estil de vida tan senzill de Gandhiji. Per bé que era versat en els coneixements occidentals moderns, sempre va ser indi i va menar una vida senzilla d'acord amb l'antiga filosofia de l'Índia. A més a més, Gandhiji era conscient dels problemes de la gent comuna.

Jo em considero deixeble de Mahatma Gandhi. Conrear la no-violència i la compassió forma part de la meua pràctica quotidiana, no perquè sigui una actitud santa o sagrada, sinó perquè m'és beneficiós. Conrear la no-violència i la compassió em dóna satisfacció, em dóna una pau que constitueix la base per mantenir relacions sinceres i autèntiques amb els altres. Una de les coses més im-

portants de la qual tots hem de ser conscients és que la felicitat humana és interdependent. Que tinguem un futur pròsper o feliç depèn en bona part del futur dels altres. Per tant, ajudar els altres i tenir en compte els seus drets i les seves necessitats no és només una qüestió de responsabilitat, sinó que també influeix en la nostra felicitat.

Un altre aspecte important del llegat del Mahatma és la seva insistència en la importància de la veritat. La seva pràctica de la no-violència depenia integrament del poder de la veritat.

En explorar en aquest llibre el que ell anomena «l'hora de Gandhi» de la política, Ramin Jahanbegloo ens suggereix vies per transformar l'hostilitat en amistat en la política contemporània, i desafia la idea segons la qual l'acció no violenta no pot tenir cap paper en els afers públics musulmans. Jahanbegloo examina la manera com es pot conservar la passió en la política alhora que s'aprofundeix i s'amplia el grau de responsabilitat en els afers polítics.

Una de les idees clau de Gandhiji és que el veritable subjecte dels afers polítics és el ciutadà i no pas l'Estat. És per això que la qüestió del «deure» tenia tanta importància per a ell. Partint d'aquesta idea cabdal, Gandhiji va aconseguir que l'antic concepte indi d'*ahimsa* fos pertinent en el context cívic i democràtic contemporani. Un exemple d'aquesta importància és la persecució incessant de la no-violència en la cerca humana d'un canvi positiu en el món actual.

En aquest llibre, l'autor examina fins a quin punt aconseguir una democratització més gran de la presa de decisions globals i introduir el concepte de la no-violència en els principis moderns de la sobirania són objectius interrelacionats que es reforcen mútuament. Jahanbegloo conclou que les idees de Gandhiji van en contra de la manera de pensar predominant dels que fan les polítiques

globals, els quals solen recórrer a l'ús de la força, i demostren que la pràctica de la no-violència és l'única base fiable a partir de la qual es podrà assolir una pau estable en el nostre món.

EL DALAI LAMA
2 d'octubre de 2011

Prefaci

Vaig començar a reflexionar sobre els temes que tracto en aquest llibre fa uns vint anys, empès per dues tendències polítiques i filosòfiques emergents. La primera va ser la indiscutible transcendència i difusió del dissentiment no violent arreu del món. Probablement la caiguda del mur de Berlín i el canvi democràtic de la República de Sud-àfrica van donar peu a la visió exagerada de «la fi de la història» que preconitzava Francis Fukuyama a la seva coneguda teoria, però, també és cert que van despertar un interès constructiu pel tema de la no-violència en les relacions internacionals. Els esdeveniments posteriors van posar en relleu la importància de la filosofia gandhiana de la no-violència i van fer plantejar la possibilitat de passar d'una situació política injusta a una de més democràtica d'una manera pacífica, sense violència. La segona tendència va ser el debat que hi havia entre el concepte modern de sobirania –fonamentat en les idees de Thomas Hobbes i de Carl Schmitt sobre el poder absolut, l'enemistat i l'Estat d'excepció– i la idea de sobirania compartida vista com una alternativa del poder. Vaig començar a estudiar aquests canvis en la política internacional analitzant la manera com líders polítics com Nelson Mandela i sa santedat el Dalai Lama podien transformar el principi schmittià d'enemistat en un d'amistat. En aquest llibre reflexiono sobre les arrels d'un treball polític d'aquest tipus partint de les idees i les experiències de la no-violència

de Gandhi i Martin Luther King, però també de figures no tan conegudes com els indis musulmans Khan Abdul Ghaffar Khan i Maulana Azad, que van qüestionar directament el lema clàssic de «la llei del més fort». En incloure aquests darrers, unes figures relativament poc valorades, en aquesta investigació de «l'hora de Gandhi», aquest llibre no només suggereix unes directrius per transformar el principi d'enemistat en un d'amistat en la política contemporània, sinó que, a més, posa en qüestió el mite predominant, segons el qual en l'esfera pública musulmana no hi ha ni hi pot haver una actitud no violenta

Teoritzar sobre l'hora de Gandhi en la política és, per tant, ajudar a entendre un dels reptes més desconcertants de l'art modern de governar: conservar la passió per la política i al mateix temps aprofundir i ampliar-ne el grau de responsabilitat. Dos interrogants inspiren i guien aquest estudi. Primer: quin és exactament el moment gandhià de la política per mitjà del qual un acte de disseniment i resistència a un sobirà es converteix en un concepte de sobirania compartida? Segon: quins principis i condicions afavoreixen el sorgiment i la persistència d'aquesta hora gandhiana de la política a escala mundial? Aquests dos interrogants estructuraran els capítols d'aquest llibre. Espero que el que hi he escrit aportï algunes respostes.

Un jurat compost per Tzvetan Todorov, Wolf Lepenies, Enrique Vila-Matas,
Jordi Llovet i Tomàs Nofre va concedir a aquesta obra
el III Premi Internacional d'Assaig Josep Palau i Fabre.

Edició a càrrec d'Antoni Munné

Títol de l'edició original: *The Gandhian Moment*
Traducció de l'anglès: Josefina Caball

Publicat per:
Galaxia Gutenberg, S.L.
Av. Diagonal, 361, 1r 1a A
08037-Barcelona
info@galaxiagutenberg.com
www.galaxiagutenberg.com
Cercle de Lectors
Círculo de Lectores, S.A.
Travessera de Gràcia, 47-49, 08021 Barcelona
www.cercle.cat

Primera edició: novembre de 2012

© del President i Fellows de Harvard College, 2012
© del pròleg: Dalai Lama, 2012
© de la traducció: Josefina Caball, 2012
© Galaxia Gutenberg, S.L., 2012
© Círculo de Lectores, S.A., 2012, per a l'edició club

Preimpresió: Maria Garcia
Impressió i enquadernació: Romanyà-Valls
Pl. Verdaguer, 1 Capellades-Barcelona
Dipòsit legal: B. 20538-2012
ISBN Galaxia Gutenberg: 978-84-8109-954-6
ISBN Cercle de Lectors: 978-84-672-5214-9

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública
o transformació d'aquesta obra només es pot realitzar amb l'autorització
dels seus titulars, a part les excepcions previstes per la llei. Adreceu-vos a CEDRO
(Centro Español de Derechos Reprográficos) si necessiteu fotocopiar o escanejar
fragments d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 45)